

ÜSTÖKÖSÖK

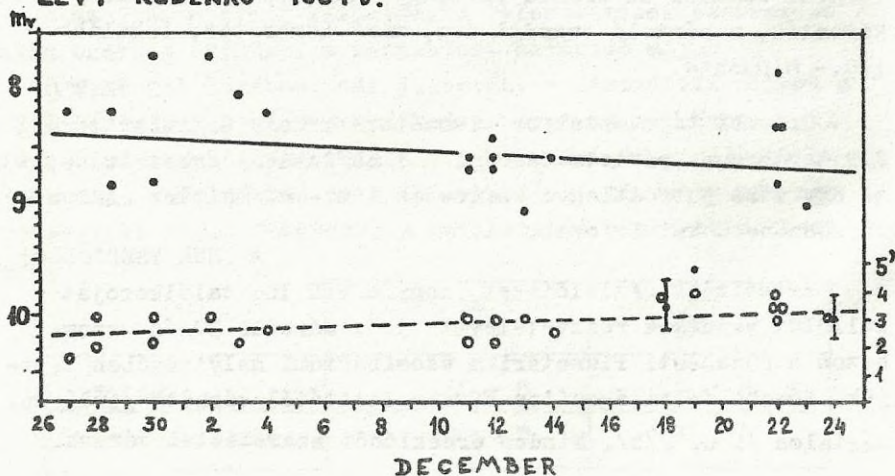
LEVY - RUDENKO 1984 t.

Szinte jelképesen az 1984-es esztendő búcsúztatásaként egy új, egyre jobb láthatóságú üstökös jelent meg az égbolton. Nov. 14-én a felfedező /Levy, Tucson, Arizona, 40 cm-es f/5 műszerrel/ 8,5^m fényességű, csóva nélküli objektumként írta le. Az É-felé mozgó üstököst alig két héttel a felfedezés után már hazánkból is észlelni lehetett az alkonyati égbolton, a Her-Lyr csillagképek határán. Egyre növekvő deklinációja miatt január elején már cirkumpoláris objektum volt.

Az alábbiakban lássuk a nov. - dec. havi észlelőlistát:

észlelő	megfigyelés	műszer
Dömény Gábor /Kajdacs/	4	10 T
Keszthelyi Sándor /Vasas/	2	10,6 L
Kósa-Kiss Attila /Salonta,R/	3	6,3 L
Lakatos József /Maglód/	1	7x50 B
Mizser Attila /Budapest/	10	19 L, 50 T
Papp Sándor /Kecskemét/	2	24,4 T
Rohoska Lajos /Budapest/	1	8x56 B
Ságodi Ibolya /Szeged/	1	10 T
Szabó Sándor /Bóly/	1	10 T
Ujvárosy Antal /Kecskemét/	1	24,4 T

LEVY - RUDENKO 1984 t.

A mellékelt fénygörbe közel egy hónapot ölel fel a perihélium-átmenet időszakában. A fekete pontok a szokásos 6,8 cm standard távcsőátmérőre korrigált, egyedi fényességértékeket jelölnek. Az adatsor hiányossága és a nagy szórás miatt csak egy közelítő becslést lehet adni a fényesség alakulására. /lásd: folytonos vonal/.

A fotometrikus paraméterek $\frac{m}{m_0}$ - abszolút fényesség, és n - hatványkitevő/ meghatározása az említett okok mellett, azért is nagyon nehéz, mert az észlelt időszakban nagyon keveset változott az üstökös naptávolsága. /December folyamán e változás kevesebb volt, mint 0,02 CSE/! Ezért rendkívüli fontosságú a távolodó üstökösről végzett minden újabb észlelés.

Januártól március közepéig az üstökös egészen jó láthatóságú lesz, és külön érdekességnek számít, hogy ez idő tájt 1 CSE -nél közelebb lesz a Földhöz. Február 14-én mintegy 0,6 CSE-re csökken a földtávolsága. Feltehetően ebben az időszakban lassu lesz a fényességcsökkenés üteme, így a nagyobb teljesítményű távcsővel rendelkező amatőrök bizonyára több szerkezeti részletet figyelhetnek meg a kómában.

Térjünk még vissza a diagramhoz, ahol az üres körök a becsült kómaátmérőket tüntetik fel. Jól látható, hogy december végére egyre diffuzabbá, kiterjedtebbé vált az üstökös feje, /lásd: szaggatott vonal/ s ennek következtében lecsökkent a felületi fényessége. Ez tükröződik a kóma sűrűsödési fokának becslésénél is. Különösen a vizsgált időszak végén igen alacsony volt a DC értéke: 3 - 1.

Néhányan említést tettek egy bizonytalan, halvány csóvakezdeményről, és egy-két kisebb kómafelhőről, sajnos ezek mozgásait, esetleges szerkezeti változásait nem sikerült folyamatosan figyelemmel kísérni.

Az eddigi láthatóság alatt kisebb műszerekkel nyoma sem volt központi sűrűsödésnek, vagy csillagszerű magnak. Egyedül Mizser számolt be a feltűnően élénk kék színű, 13,5 - 14^m fényességű nucleusról. Később, a december közepén készített színes diafelvételei megerősítették, hogy az üstökös kómája valóban meglepően kék volt!

UJVÁROSY ANTAL

ADOK VESZEK

Jó minőségű, 155/1500-as használatlan távcsőtükrő 500,- Ft-ért eladó. Érdeklődni lehet: Kiss László, 3300 Eger, Balázs Ignác út 21/a.